

stemmes, at Afløsningsvederlaget for denne skulde reduceres efter Statsobligationernes Kurs paa det Tidspunkt, da Afløsningen blev begæret.

Nu, da Tiden er inde for i videste Omfang at kunne bøde paa hver Ubillighed, som maatte resultere af de nuværende Forpligtelsers vedværende Fastholdelse, selv om Statens Krav — retlig set — er uomtvisteligt, skal Kommissionen under Henvisning til de nys citerede Lovbestemmelser udtale, at Staten, *set fra Moralens og Billighedens Standpunkt*, kan have Opfordring til i de forpligtedes Favør i nogen Grad at udjævne den Ulighed, som indeholdes i, at Vederlaget for Høhovertiets Afløsning i Frederiksborg Distrikt i Tidernes Løb er blevet ansat paa saa forskellig Maade.

Om en Udligning i egentlig Forstand, saaledes at Afløsningsvederlaget for Forpligtelsen i alle Tilfælde blev det samme, kan der dog selvfølgelig ikke blive Tale. I samme Grad som det maa være udelukket, at der kan ske nogen som helst Forhøjelse af de lavest ansatte Vederlag (64 β pr. Td. Htk.); i samme Grad maa det af Hensyn til Statskassens Tarv være udelukket, at Vederlaget, hvor det andrager et større Beløb end 64 β pr. Td. Htk. kunde nedsættes til denne Størrelse. Ønsket om en Udjævning maa da naturlig begrænses til de Tilfælde, hvor Vederlaget er højst, og derfor i særlig Grad begrundet et Billighedskrav paa en Nedsættelse, altsaa til Vederlag i Henhold til de med Økonomikommisjonen afsluttede mindelige Overenskomster (1 Td. Havre pr. Td. Htk.). Men det er forbundet med særlig Vanskelighed at bestemme Nedsættelsens Størrelse. I saa Henseende kunde der være Tale om at tage Lov 4. Juli 1850 som Udgangspunkt og i Overensstemmelse med den af Afløsningskommisjonen under 28. Maj 1853 afgivne Kendelse at nedsætte ommeldte Vederlag til 2 Kr. 50 Ø. pr. Td. Htk. En saadan Nedsættelse vilde repræsentere en Kapitalværdi af over 360,000 Kr.¹⁾; men under disse Omstændigheder synes det givet, at det vilde være uforsvarligt, naar Kreditor staar med et uomtvisteligt retligt Krav paa det ved de mindelige Overenskomster fastsatte Vederlag, at foreslaa en saa stor Nedsættelse og derigennem paalægge Staten et saa stort Kapitaltab. Kommissionen er overhovedet af den Anskuelse, at det er udelukket at fremsætte et rationelt begrundet Forslag om Nedsættelsens Størrelse: ligesom det beror paa et *Skøn*, om de paagældende Arvefæstere overhovedet have noget billigt Krav paa en Nedsættelse, saaledes kan ogsaa dennes Størrelse alene fastsættes gennem et *Skøn*. Et saadant kan selvfølgelig drages paa højst forskellig Maade, og i Kommissionen har der ogsaa været udtalt meget ulige Meninger om, hvorledes Afgørelsen rettest burde være. Igennem Forhandlinger enedes man om at indstille,

at Værdien af Høhovertivederlaget i Frederiksborg Distrikt, forsaavidt Vederlaget i Henhold til en med Økonomikommisjonen afsluttet, mindelig Overenskomst udgør 1 Td. Havre pr. Td. Hartkorn eller i alt 3,121 Td. 6 Skp. 1¼ Fdk. Havre, nedsættes med 30 pCt.

I den historiske Fremstilling er en Del Huse (med Haver), i *Asminderød By* gjort til Genstand for særlig Omtale, jvfr. ovenfor Side 83—85. Det er her nærmere udviklet, at disse Husgrunde oprindeligt ejedes af Byens Gaardmænd og vare indbefattede under de paagældende Gaardes matrikulerede Hartkorn hvorfor Gaardmændene — under deres Skatter af Gaardene — svarede Skatterne af Husjorden; til Gengæld oppebar Gaardmændene en aarlig *Grundafgift* af hvert Hus, og samtlige

Nogle Hu
Asminder
By.

$$1) \quad 3121 \times 7_{13} \times 25 = 556,318.$$

$$3121 \times 2_{50} \times 25 = 195,063.$$

$$361,255.$$